

2023

Pædagogisk læreplan for Seden Skoles Skole Fritids Ordning

>

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring og udvikling. Læreplanen er et dynamisk dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Hvem er vi?

Seden Skole er centralt placeret i forstaden Seden i det nordøstlige Odense. Skoledistriktet dækker Seden, Seden Syd, Seden Strandby samt Åsum. Skolen er tæt på Odense Å, Odense Fjord samt skove i området, ligesom der er et mindre lokalt bymiljø. Fjordagerhallen er bygget i forlængelse af skolen, og der er et tæt samarbejde med Fjordager Idrætsforening. Derover arbejder skolen sammen med mange andre lokale foreninger.

Børnegruppen i SFO-en er mangfoldig, repræsenterende mange forskellige baggrunde og familier.

SFO har morgenåbent fra kl. 6.30 indtil skolestart kl. 8.00. Efter skoletid er SFO-en åben indtil kl. 16.45. Der er morgenåbning i indskolingsområdet og i forårs-SFO-en.

Vi har forårs-SFO fra marts og indtil sommerferien. Forårs-SFO-en hører under dagtilbud, hvorfor der ikke er mødepligt, ligesom der betales dagtilbudstakst.

I 2022 bestod forårs-SFO-en af fire grupper: Marken, Skoven, Solen og Fjorden. Forårs-SFO-en holder til i pavillon 3, placeret lidt væk fra skolen.

SFO-en for 0.-2. årgang holder til i indskolingsområdet på skolen. Der er egne stamlokaler for de tre SFO-er, og de øvrige klasselokaler og faciliteter i indskolingsområdet anvendes også. Der arbejdes med værksteder, bevægelse med mere på tværs af de tre grupper, som er: Muslingen – SFO for 1. årgang, Ællingen – SFO for 0. årgang og Svanen – SFO for 2. årgang.

Pædagogerne i de tre grupper har også understøttende undervisning på egen årgang og bevægelse på 0. årgang.

SFO-Klubben – er vores SFO2-tilbud. Det dækker 3. og 4. årgang, og klubben holder til i selvstændige lokaler nær faglokalerne: Håndværk og Design, madkundskab samt drama. Klubben kan også benytte disse faglokaler i SFO-tiden. Pædagogerne her har understøttende undervisning også på 3., 4. og 5. årgang.

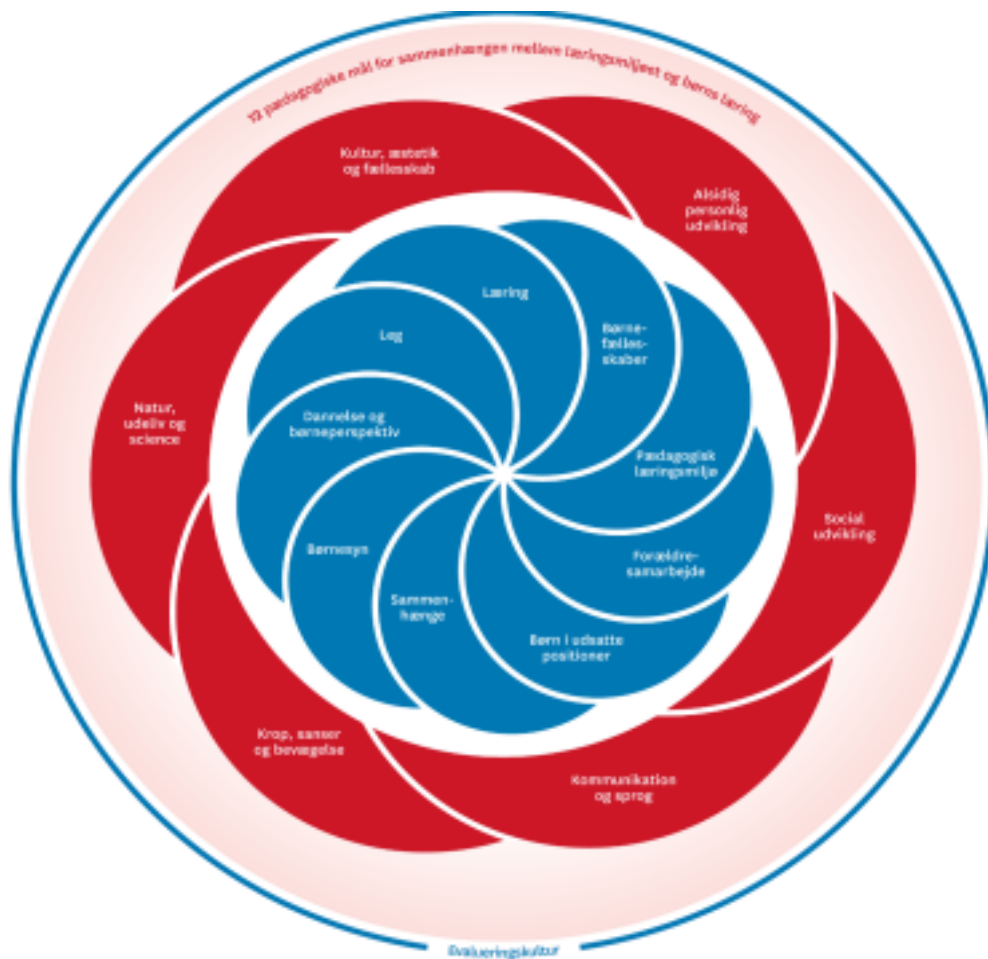
Vores SFO 2 lokaler er ved at blive ombygget og fra august 2023 flytter SF02 i nye lokaler tæt på centralrummet, hvor også 3. og 4. årgang holder til i skoledagen.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 2

Det fælles pædagogiske grundlag

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 3

**Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv,
Læg, Læring og Børnefællesskaber**

Børnesyn

Børn gør det godt, hvis de kan. Den tænkning, som bl.a. den amerikanske psykolog Ross Green skriver om, står vi på i vores børnesyn på Seden skole. Alle børn møder hver dag frem med de bedste intentioner om at "gøre det gode".

Det at være barn har værdi i sig selv. Børn har ret til at være børn, til at være forskellige og udvikle sig i forskellig tempo. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i deres barndom.

I Seden Skoles SFO vil vi drage omsorg for børnene og samtidig stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres trivsel, udvikling og dannelse. Vi vil understøtte det gode børneliv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn.

Vi opfatter børnene grundlæggende som kompetente og selvstændige. Samtidig har de brug for omsorg, udfordringer og positive forventninger. Vi møder børnene med tillid, tiltro og høje positive forventninger. I SFO-en vil vi skabe rammer, der muliggør, at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer.

Børn ser vi som aktive medskabere af egen udvikling og læring i rammer, vi som pædagogisk personale er ansvarlige for. Børnenes bidrag er afgørende, væsentlige og vigtige elementer, når der er tale om både planlagte aktiviteter, spontant opståede situationer, leg og rutinesituationer. Derfor er det vigtigt, at barnet føler sig set og forstået, at barnet oplever, at det har en demokratisk stemme.

Vi værner om børnenes initiativ, fantasi og virkelyst. Vi ønsker at skabe frihed for børnene, så de kan føle ejerskab til deres SFO. Derfor fokuserer vi blandt andet på børnemøder i SFO-en. Barnet har behov for at udvikle og danne sig i et fællesskab med andre børn. Derfor lægger vi vægt på at fremme børnenes indbyrdes relationer. Legen og legende nysgerrige tilgange er udgangspunkter for de processer, som barnet indgår i, og som vi som det pædagogiske personale har ansvaret for at rammesætte.

Dannelse og børneperspektiv

Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i den daglige pædagogiske praksis, så børnene oplever at medvirke i og have indflydelse på udformningen i dagligdagen og aktiviteterne. Det uanset baggrund, køn, alder og give afsæt for børnenes måder at begribe og handle på i en digitaliseret verden.

Vi vil i SFO-en invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som vi som pædagogisk personale er ansvarlig for at tilrettelægge.

Karakterdannelse er væsentlig for børn, når de skal stå på egne ben og udholde og mestre udfordringer. Det er også vigtigt, når de selv og sammen med andre skal opdage og udforske nye løsninger, deltage aktivt i fællesskaber, etablere holdbare relationer og kunne forholde sig kritisk og reflektivt. Relationer mellem mennesker er helt grundlæggende for udviklingen af børns karaktertræk.

Børns karaktertræk dannes i bevægelsen mellem individ og fællesskaber, hvor man forholder sig til noget, der er større end én selv. Samtidig har dannelse værdi i sig selv og værdi for omverdenen. At arbejde med børns dannelsesproces skal ske i tæt samarbejde mellem både forældre og os som pædagogisk personale. I Odense Kommune har vi udvalgt fire karaktertræk, som er særligt vigtige i arbejdet med børns dannelse:

- Vedholdenhed
- Nysgerrighed
- Mod
- Medmenneskelighed

I SFO-en vil vi fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen skal være grundlæggende, og der skal tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Barndommen har værdi i sig selv. Det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om hverdagsituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb. Vi har fokus på børnenes frie tid.

Leg

Legen har værdi i sig selv og er en gennemgående del af vores hverdag.

Legen er grundlæggende for barnets sociale liv, læring og udvikling.

Legen fremmer bl.a. fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Leg defineres som spontan leg, børns selvorganiserede leg med og uden voksne (det uformelle rum) og planlagt voksenstyret leg (det formelle rum).

Gennem legen lærer barnet at samarbejde og løse opgaver. Barnet har fantasier og ideer, og igennem leg udvikles fantasien. Vi har et særligt fokus på barnets kropslige udfoldelse, kreative sysler og legen som det centrale i forhold til børns trivsel, læring, dannelse og udvikling.

Læring

Børn lærer ved at udforske, ved brug af krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer samt ved at eksperimentere med for eksempel materialer og gøre opdagelser.

Børn lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner.

De lærer ved at opleve nyt og ved at opleve, at de f.eks. kan bidrage til at ændre på regler og finde innovative og kreative løsninger i sammenhænge, de indgår i - i fællesskab med andre børn og voksne. Børns læring fremmes ved at turde begå fejl, famle og slippe fantasien løs.

Vi vil i SFO-en skabe et alsidigt, inddragende og trygt læringsmiljø, der fremmer sådanne eksperimenterende kompetencer samt lyst til at lære og opleve mere.

Vi vil skabe et læringsmiljø, der fører børnene videre i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling. Det er vigtigt, at børnene får alsidige oplevelser fra natur, nærmiljø, kultur og samfund, og der skal være fokus på at fremme både nonkognitive og kognitive kompetencer.

Vi vil anvende børnenes legeindhold som pejlemærker for, hvad der optager dem, hvad der kan være en udfordring for deres læring og udvikling, og hvad der derfor er at arbejde videre med i planlagte læringsaktiviteter sammen.

Vi vil i SFO-en fokusere på at skabe en rød tråd fra, hvad der sker i klasserummet og til det, der sker i SFO ens rum. Vi vil følge op på det, der er lært i løbet af skoledagen, samtidig med at vi naturligvis vil sætte fokus på læringen i aktiviteterne i SFO-en.

Vi vil gribe børnenes nysgerrighed og undren med aktiviteter og ved samtaler i SFO-en. Vi vil planlægge faste aktiviteter, der understøtter børnenes læring og fordybelse, nysgerrighed og fantasi. Vi ønsker, at vores børn er aktive og engagerede i SFO-en.

Vi vil arbejde med kreative processer og innovation gennem forskellige værksteder og rum. Derudover vil vi sørge for bevægelsestilbud, hvor der arbejdes med motion, motorik og sociale spilleregler. Vi vil skabe spændende udearealer for børnene.

Børnefællesskaber

Fællesskabet er en vigtig forudsætning for barnets trivsel, læring og dannelse. Barnet får mulighed for at danne erfaringer med forskellige roller og opgaver, der knytter sig til det at være en del af børnefællesskabet. Vi skaber rammer for og sikrer, at det enkelte barn får mulighed for at indgå i forskellige børnefællesskaber i løbet af dagen.

Vi skaber rammer for børnefællesskabets leg – både den voksne og børneinitierede. Når et barn har svært ved at deltage i en leg med andre børn eller i aktiviteter, støtter vi barnet.

Vi etablerer forskellige fællesskaber for barnet, f.eks. opdeling i aldersopdelte grupper og grupper på tværs af

afdelinger, så barnet får forskellige erfaringer med fællesskaber.

Vi arbejder for at sikre, at alle børn får erfaringer med at have en betydningsfuld rolle og en position i fællesskabet, således at barnets kompetencer kommer i spil.

Vi arbejder med inkluderende børnefællesskaber. Det vil sige, at vi imødekommer det enkelte barns særlige behov, og viser børnene, hvordan de kan inkluderes i fællesskabet.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 6

Pædagogisk læringsmiljø

Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling. Dette indebærer at læring finder sted hele dagen. Det pædagogiske læringsmiljø skal skabe mulighed for, at barnet kan eksperimentere og bruge fantasi i sin leg.

I SFO-en vægter vi den genkendelige og forudsigelige hverdag, hvor børnene møder kendte voksne, som igennem nærvær, omsorg og anerkendelse skaber tryghed og tillid til at bevæge sig ud i legen, fællesskabet og nye relationer, der hvor læringen for alvor finder sted.

Vi skaber læringsrum/legemiljøer, der indbyder til leg og fordybelse. Vi har plads til den stille leg med små figurer og dukker, konstruktionslege og kreative udfoldelser, men også til den aktive leg, hvor kroppen og stemmen kommer i spil

- Vi organiserer os, så vi er nærværende i læringsmiljøer
- Vi skaber trygge og forudsigelige rammer
- Vi inddrager børneperspektivet
- Vi er fleksible og innovative i vores pædagogiske praksis.
- Vi ser det individuelle barn i sammenhæng med børnefællesskabet

Igennem planlægning, målsætning, refleksion, evaluering og dialog arbejder vi kontinuerligt med at skabe og udvikle dynamiske læringsmiljøer, som støtter barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling.

Vi er med til igennem vores børnesyn og perspektiver at sætte rammerne for læringsmiljøet – hvor børnene selv skaber legen.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 7

Samarbejde med forældre om børns læring

Et godt forældresamarbejde skaber sammenhæng i børns liv på tværs af hjem og SFO ;det øger både det pædagogiske personales og forældrenes indsigt i barnets liv, og det skærper opmærksomheden omkring barnets perspektiver. Det skaber grobund for trivsel, læring, udvikling og dannelse for det enkelte barn.

Vi vil opbygge en tillidsfuld relation til forældrene ved at møde forældrene, som en ressource i deres barns liv og udvikling. Vi vil tage udgangspunkt i den enkelte families situation. Derfor er den daglige forældrekontakt rigtig vigtig for udviklingen af forældresamarbejdet.

Børn i udsatte positioner

Børn er forskellige, og der skal være plads til børn, der har brug for særlig støtte. Nogle børn har i det daglige brug for en ekstra hånd i overgangen fra en aktivitet til en anden. Nogle børn har brug for, at de voksne hjælper dem med at strukturere deres hverdag, og andre børn har brug for særlig fokus på sociale, sproglige eller motoriske udfordringer.

Alle børn skal rummes og indgå i SFO-en med respekt for de udfordringer, de måtte have. Det er væsentligt, at vi har en kultur, hvor både børn og voksne er rummelige i forhold til de børn, der har brug for noget ekstra. Det er ligeledes vigtigt, at alle børnene lærer, at vi er forskellige, og alle har vores styrker og udfordringer. Vi har fokus på at udvikle Mangfoldige Læringsmiljøer, der giver deltagelsesmuligheder for alle børn.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 8

Sammenhængende læringsmiljøer

Vi vil styrke og videreudvikle et fagprofessionelt, systematisk samarbejde om at skabe kontinuitet og progression for børnenes trivsel, læring og udvikling fra daginstitution til SFO og igen fra SFO2 (SFO Klubben) til ungdomscentrene.

Vi har overleveringsmøder mellem daginstitution, skole og forældre og relevante andre samarbejdspartnere med henblik på tidlig indsats for børn i udsatte positioner. Der er en tværfaglig videndelen, der understøtter det enkelte barn bedst muligt.

Vi prioriterer tæt forældresamarbejde for at skabe en tryk og positiv overgang for børnene for at skabe tillid og tryk for familien.

Vi holder infomøder inden indskrivning, og inden start i forårs-SFO d. 1. marts. Derudover ved skolestart i 0. klasse. Der er åbent hus i børnehaveklassen.

Der er besøg fra børnehusene en gang ugentligt fra januar til marts.

Forårs-SFO-børnene besøger børnehaveklassen.

Forårs-SFO-personalet besøger børnehuset for at observere børn og aktiviteter, inden Forårs-SFO-starten.

Besøg i SFO og indskoling af børnehuspersonale.

SFO-klubbens 4. årgangs-elever besøger jævnligt et ungdomscenter fra 1. april til 1. juli.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 9

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet – den åbne skole.

Vi gør brug af lokalsamfundets muligheder – vi er beliggende tæt på skov (Seden Enggårdskoven) og strand (Seden Strandby) Det giver mulighed for både gåture eller en rask cykeltur i nærområdet. Vi prioriterer at komme ud og nyde naturen og den friske luft.

Vi bruger alle skolens faglokaler og ikke mindst Fjordagerhallen – vi samarbejder med lokalområdets daginstitutioner omkring overgangen fra daginstitution til skole/SFO Ligeledes arbejder vi sammen med forskellige foreninger og klubber i lokalområdet omkring overgangen fra SFO-klub til foreningslivet

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø

SFO-en rykkede i 2019 over på skolen i de tre afdelinger Muslingen, Ællingen og Svanen. Forårs-SFO-en skal fremover være på skolen og være en del af indskolingsområdet.. SFO-klubben på skolen.

Fra efteråret 2020 gik SFO-en sammen med en indretningsarkitekt i gang med at nyindrette SFO-lokalerne for de tre afdelinger for 0.-2. årgang. Derudover arbejder vi med at forbedre legepladser og andre udeområder, så der bliver yderligere mulighed for fysisk, udviklende udfoldelse. Vi arbejder med de fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljøer for at understøtte det pædagogiske arbejde i SFO-en.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 10

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

• Engagement:

Læringsmiljøet skal støtte børns engagement gennem bl.a. at fremme intensitet i den måde, børn deltager i samspil og aktiviteter på. Børn oplever derigennem fordybelse, selvrespekt, selvtillid og selvværd.

Børn udvikler engagement, når de indgår i relationer med betydningsfulde andre (børn og voksne), hvor de føler sig respekteret, passet på og værdsat.

- **Livsduelighed:**

Læringsmiljøet skal gennem leg og andre meningsfulde aktiviteter bidrage til, at børn gør sig væsentlige erfaringer med forskellige sociale positioner, som giver dem et grundlæggende demokratisk værdisæt, der udvikler og understøtter børnenes dannelse og livsduelighed.

Læringsmiljøet skal understøtte, at børn engagerer sig i leg og aktiviteter, der inviterer dem til at udfolde, udforske og erfare sig selv og hinanden på mange og nye måder.

Det pædagogiske personale skal invitere børn til at udtrykke sig respektfuldt og anerkende deres perspektiver og oplevelser af hverdagen i SFO-en. Herigennem får børn medbestemmelse og oplever at være betydningsfulde og at være medskabende af egne livsbetingelser. Samtidig får børnene erfaringer med vigtighed af at være opmærksom på andres oplevelser af, perspektiver på og meninger om verden.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 11

Gennem deltagelse i fællesskaber får børnene grundlæggende erfaringer med at indgå i, høre til og navigere i disse og en forståelse af demokrati og demokratiske processer. Det er særligt vigtigt, at SFO-en understøtter, at børn i udsatte positioner gør sig erfaringer med og aktivt indgår i disse gensidigt forpligtende fællesskaber.

- **Gåpåmod**

Læringsmiljøet skal understøtte børn i at udtrykke deres følelser og håndtere konflikter hensigtsmæssigt uden at miste gåpåmodet. Evnen til at håndtere modgang og udfordringer samt at udvise vedholdenhed er central for børns mulighed for at påvirke deres egen hverdag i SFO-en. Det er også en central kompetence, der får betydning for det senere livsforløb, i skolen som i alle andre livsarenaer.

Det pædagogiske personale skal i samarbejde med forældrene sikre, at udfordringerne ikke overstiger, børnenes kompetencer eller overskrider deres grænser. Læringsmiljøet skal i forlængelse heraf introducere børn til forskellige måder at håndtere konfliktfyldte situationer og følelser på og give børnene mulighed for at eksperimentere med disse. Dette kræver mod.

Det pædagogiske personale skal støtte børnene i at turde gå deres egne veje, for eksempel ved at børnene vælger aktiviteter eller relationer til og fra, når de ikke matcher deres trivsels- lærings- og udviklingsbehov under hensyntagen til, at børnene også i høj grad bør deltage i det samlede børnefællesskab.

- **Deltagelseskompetence:**

Læringsmiljøet skal understøtte og udvide barnets erfaringsverden, så børn kan og tør deltage samt tage initiativ til at skabe de muligheder for livsudfoldelse, de ønsker sig i de fællesskaber, som de er en del af.

Børn øver sig i deltagelseskompetence ved at balancere mellem iagttagende og mere initiativtagende positioner i de forskellige aktiviteter og relationer, de indgår i. Læringsmiljøet skal give børn mulighed for at forfølge, engagere og fordybe sig i det, de er optagede af, så børn også lærer at prioritere blandt mange mulige tilbud.

Læringsmiljøet skal motivere børn til at undres, pirre børnenes nysgerrighed, anerkende børnene for deres fund, støtte børnene i vedholdenhed og støtte deres innovative formåen. Fordybelse understøtter også børnenes koncentrations- og abstraktionsevne, hvilket er afgørende for deres læring og udvikling både i hjemmet, i SFO-en, i skolen og videre i livet.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 12

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, det pædagogiske personale og til lokal- og nærmiljøet.

I SFO-en er der friere rammer end i skolen og dermed også bedre plads til legen. Der er mulighed for lege og aktiviteter både på tværs af den enkelte årgang og mellem forskellige årgange, hvor børnene kan vælge frit mellem forskellige aktiviteter og lege. De lærer herigennem sociale spilleregler og indgår i tætte relationer og danner venskaber med både børn og voksne i meningsfulde fællesskaber, som bidrager positivt til børnenes hele udvikling.

- Vi tilbyder forskellige voksenstyrede aktiviteter, som fx aktiviteter i hallen/gymnastiksalen, krea, musik og dans, madlavning/bagning, udeliv med bål.
- Den frie leg er vigtig, her danner børnene erfaringer med, hvordan man styrer og organiserer legen i forskellige grupper og forskellige områder af SFO-en, som f.eks. leg med køretøjer, bolde, på tarzanbanen, boldbanerne og legepladsen. Her møder børnene tilgængelige, empatiske voksne, der kan guide og hjælpe, når legen bliver svær.

- Den gode samtale mellem børn og voksne i større og mindre grupper vægtes og understøttes. • Vi

griber børnenes egne ideer og hjælper med at få dem realiseret.

- Børnene oplever og engagerer sig SFO-ens faste traditioner, såsom halloween, dragedag, jule åbent-hus og sommerfesten, som netop er et samspil mellem voksen- og børnestyrede aktiviteter på tværs af årgange.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 13

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

I SFO'en møder børnene voksne, der er nærværende, opmærksomme og nysgerrige på børnenes fortællinger. Dialogen mellem barnet og pædagogen er det centrale i barnets sprogtilegnelse. Vi sørger som voksne for, at børnene bliver set og hørt. De får mulighed for at sætte ord på deres tanker, handlinger og oplevelser. Herigennem guider vi dem, så de bliver i stand til bl.a. selv at løse konflikter. De får derigennem mulighed for at udtrykke sig, danne relationer og indgå i sociale fællesskaber.

Vi voksne sætter ord på det, der sker i forbindelse med aktiviteter og rutiner. Vi snakker dagligt med børnene om, hvilke aktiviteter, der er i SFO'en og inddrager børnene i SFO'ens aktiviteter, så der skabes en bred vifte af deltagelsesmuligheder.

I fællesskabet i SFO hjælper vi børnene med at kommunikere over for hinanden på en positiv måde. Så børnene kan bevare gode relationer og venskaber til hinanden. Vi lærer børnene at tale pænt og respektfuldt, så omgangstonen er med til at skabe god trivsel blandt børnene.

I forårsSFO'en har vi valgt at bruge kommunikative redskaber som dialogisk læsning, Legeøen, Makkersnak, filosofi i skolen, for at skabe en god kommunikation og dialog imellem børn og voksne og børn og børn.

Allerede når børnene starter i ForårsSFO, fokuserer vi på at "booste" børnenes sproglige udvikling. Både gennem kommunikation og dialog med børnene, men også med forskellige sprog aktiviteter som rime-stafet, eller blot at sætte ord på alle vores handlinger. Alle dage i forårsSFO starter med en fælles samling, hvor voksne har en dialog med børnene om dagens program. ForårsSFO er indrettet, så der er forskellige læringsmiljøer, som et læsehjørne og skrive hjørne, som inspirerer børnene til at blive nysgerrige og lege med sproget i børnehøjde.

I både Forårs-SFO og på 0.årgang har vi en indsats, som vi kalder "sproggrupper". Sproggrupperne dannes ud fra børnenes sprogvurderinger og vurderes det at barnet har brug for ekstra støtte, tilbydes det en plads i sproggruppen. I sproggruppen er der særligt fokus på at styrke barnets sprogtilegnelse igennem samtale, læsning, forholdsord, rim og remser, vokaler og konsonanter mm. Her udvides ordforrådet og dermed giver det barnet mulighed for at være en del af fællesskabet.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 14

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen lægges grundlaget for fysisk og mental trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen.

Allerede fra Forårs SFO-en har vi en bred vifte af aktiviteter/lege, som er med til at udvikle børnenes motorik og relationer. Vi giver børnene nøglen til at indgå i fællesaktiviteter, hvor der også er fokus på at kommunikere og udvikle en følelsesmæssig robusthed til at indgå med andre børn.

Følgende temaer er en integreret del af SFO-en:

Cykling: Kropsbevidsthed, fællesskabsfølelse, hensyntagen og oplevelser.

Musik, sang og rytmer: Vi synger, danser, laver rytmer, hvor sprog og glæde stimuleres.

Vi strukturerer og laver børnefællesskaber, hvor vi giver redskaber til legeaktiviteter ude som inde, og hvor børnene efterfølgende selv oplever at mestre lege i frikvarterer og i SFO-en.

Faglokaler bliver brugt flittigt herunder; hallen, gymnastiksalen, musik, skolekøkkenet, håndværk/design. Ved inddragelse af forskellige faglokaler stimuleres krop og sind gennem leg/aktiviteter på mange måder. Vi skaber nye fællesskaber i forskellige pædagogiske læringsmiljøer.

Ved at stimulere børnenes nysgerrighed og styrke deres tro på egne evner via vores aktiviteter, så er overgangen til foreningslivet lettere, da de har fået grundlæggende færdigheder i eksempelvis fodbold, dans, badminton. Samtidig med har de fået en forståelse af, hvad det kræver rent socialt at begå sig i foreningslivet.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social samt en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Natur og udeliv

Udelivet er en vigtig del af Seden Skoles SFO. Vi bestræber os på at komme ud hver dag uanset årstid. Årstidernes skiften giver forskellige naturoplevelser. Disse oplevelser finder vi både på SFO-ens udeareal og i det omkringliggende nærmiljø, hvor der ikke er langt til strand, sø og skov. Børnene får her mulighed for at opleve naturens elementer - jord, luft, vand og ild.

Vi bestræber os på at tilbyde forskellige udeaktiviteter og værksteder. Det kan være et krea-værksted, snitteværksted eller en bålaktivitet.

En gang om året afholder vi dragedag, hvor alle børnene i SFO-en deltager. Op til dragedagen bygger børnene selv drager.

Vi tager også på ture ud af huset, når muligheden er der for det, her er vi specielt glade for at cykle. Seden Skole er en cykelglad skole. At bevæge os prioriterer vi højt.

Skolehaven.

Skolehaven er så småt gået i gang her til foråret og aktiviteten er under udvikling.

Aktiviteten er et tilbud på tværs af årgangene.

Først og fremmest fungerer haven lige som en almindelig køkkenhave.

Til foråret gør vi bedene klar, sørger for jordforbedring, gødning, lugning og desinficering af drivhuset samt for kultivering af planter indenfor.

Når vejret tillader det, bruger vi ca. en måneds tid til at så vores højbede til. Vi sår løbende alt efter afgrøde og jord/lufttemperatur.

Drivhuset bliver brugt til at plante for kultiverede planter, (tomater, agurker, peber mm.)

Derefter bruger vi tid til at passe haven, planterne skal vandes regelmæssig, der skal luges ukrudt og vi sørger for at haven altid ser indbydende ud.

Børnene lærer her igennem at tage ansvar for fællesarealerne; en meningsfyldt aktivitet, hvor deres bidrag og deltagelse gør en synlig forskel.

Derudover tilbyder skolehaven forskellige andre aktiviteter:

Børnene kan dekorere en bio nedbrydelige blomsterpotter med vandfaste tusser, som de derefter

sår blomsterfrø i. Disse potter må de derefter tage med hjem og så ud i en have.

Der er et bredt udvalg af klassiske havespil. Her kan børnene hygge sig sammen, skabe relationer til andre børn /årgange.

Derudover vil der en gang i mellem være tændt op for bålet, hvor børnene får mulighed for

at hjælpe med at lave mad.

Der bliver tilbudt kreative aktiviteter som f.eks. stenmaling, snitteværksted mm.

En gang i mellem går vi i Krageskoven, hvor det står på hulebyggeri, motionsredskaber og hvor der lægges op til undren og undersøgelse af dyr og planter.

Science

Six bricks i forårs-SFO-en

Som led i at fremme børnenes tilgang til at kunne følge instruktioner, begynder vi i forårs-SFO-en med at arbejde med Six bricks, som skal give børnene en fornemmelse af "programmeringstrin". Tanken er, at børnene vænner sig til at arbejde trin for trin. Six bricks er en forløber for programmering, som børnene arbejder med senere i deres skoleliv. Arbejdet med Six bricks fortsætter i skoleregi i indskoling.

Konstruktionslegetøj

Fra forårs-SFO-en og gennem hele tiden i SFO-en er der mulighed for at lege med konstruktionslegetøj som Lego, Plus-plus, Magformers mm. Børnene er i en fase, hvor det at konstruere er et vigtigt tema. Det fremmer kreativitet og naturvidenskabelig tankegang.

Mini lab.

Vi har i 2023 etableret et nyt scienceværksted, der tager udgangspunkt i ny teknologi. Her prøver vi at gøre børnene nysgerrig og interesseret i science aktiviteter. At undre sig og at tænke kreativt.

Værkstedet har skiftende aktiviteter og indeholder legobyg, Stop motion film, WRO Robomission, Makerspace (3d print og Lasercut),

Værkstedet henvender sig til børn fra 0-4 kl.

Her kan man bygge efter manualer på forskellige alderstrin og vi arbejder med konkrete opgaver i lego-byg, hvor man bygger biler, katapulter m.m. og dyster med hinanden.

Børnene har mulighed for at arbejde med Lego Education. Her er udgangspunktet at følge en byggevejledning i at bygge en naturvidenskabelig genstand – en kran – et køretøj eller andet og foretage naturvidenskabelige eksperimenter, hvor man gradvist ændrer den byggede genstand og laver forsøg på at iagttage og at notere ændringer i forsøget. Her har børnene også mulighed for at bygge deres egne kreationer og at øve sig i at få dem til at virke.

Vi arbejder med kodning med bla. Let´s go code og Blue Bots.

Der er i værkstedet også forskellige robotter (Blue Bots, Sphero Indi, Ozobot, Lego Spike Essential, Lego Mindstorm, Lego boost) som børnene møder i forskellige sammenhænge.

Her lærer børnene at bygge robotter og programmere dem til at udføre funktioner.

Makerspace delen er stadig under opbygning. Her skal 3-4 kl. arbejde med bla. Tinkercad et 3d design program til at skabe emner i 3d printer.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hver dagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og derigennem forstå deres omverden.

Kultur og æstetik understøtter gensidigt hinanden. Samtidig har de stor indvirkning på den måde, både børn og voksne agerer på i bestemte sammenhænge. Fx kan dæmpet belysning og stille musik bidrage til, at børnene agerer roligt og stilfærdigt. Disco-lyset gør det sjovt og spændende, når der skal danses.

De fysiske rammer, som børnene er omgivet af i hverdagen, har indflydelse på den måde, de er sammen med hinanden på i forskellige sammenhænge. Fx inspirerer dukkekrogen til rolleleg fra hverdagen derhjemme. Sofaen kan give tryghed til at slappe lidt af i.

Leg er en vigtig del af det kulturelle og æstetiske ind- og udtryk.

Kultur og æstetik bidrager til at understøtte fællesskabet, således at det enkelte barn føler sig inkluderet, det være sig i små som i store fællesskaber.

Aktiviteterne i SFO-en skal indeholde både noget, der giver indtryk og udtryk. At børnene bruger f.eks. en film, de har set eller et computerspil, de har spillet, til at skabe en leg på legepladsen eller i Lego-værkstedet. Det kan også være historien, de har hørt, bliver til en rolleleg.

Det er vigtigt, at vi voksne ser på børns eksperimenterende lege og støtter dem i dem. F.eks. hestepigerne, der leger, kan blive til et projekt med syning af kæpheste og efterfølgende stævne. Her bliver der også skabt et vigtigt fællesskab, som understøtter børnenes sociale udvikling og kompetencer ligesom der skabes mulighed for at knytte venskaber på tværs af alder og køn.

Vi har bl.a.

Ture ud af huset:

- Besøg på kulturinstitutioner.
- Inddragelse af lokalområdet; Fjordager IF, Bullerup Skytteforening, fiskeri
- Cykelture
- Fælles-aktiviteter med andre SFO'er i området; eksempelvis fodbold og science.

Det mangfoldige læringsmiljø/deltagelsesmuligheder:

- Film og disco.
- Kreative aktiviteter.
- Bålmad og madlavning i skolekøkkenet.
- Musik med og uden deltagelse.
- Fritter-sport.
- Legetøj (inspiration, fantasi og udtrykke sig)

Traditioner og højtider herunder; fastelavn, påske, dragedag, halloween, Lucia og jul.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 18

Evalueringskultur

Vi vil løbende evaluere det pædagogiske arbejde i SFO-en.

Vi ønsker at blive bedre til at beskrive og sætte mål for de pædagogiske aktiviteter og det pædagogiske læringsmiljø, som vi har i SFO-en.

Derudover ønsker vi også fast at evaluere vores aktiviteter, når de har fundet sted. Pædagogiske drøftelser og refleksion skal være en del af vores daglige/ugentlige arbejde i SFO-en. Vi har aftalt en fast struktur, hvor vi hver anden måned via SMITTE evaluerer et af de værksteder, vi har haft og derigennem implementerer en evalueringskultur, som vi tror på sigt bliver en naturlig del af vores ugentlige møder.

En gang om året vil vi genbesøge og evaluere den pædagogiske handleplan med henblik på eventuelle justeringer. Den vil så blive offentliggjort på ny.

Kilde: Hele materialet til brug for de pædagogiske læreplaner i SFO i Odense tager udgangspunkt i publikationerne til dagtilbud fra Danmarks Evalueringsinstitut og Børne- og Socialministeriet. Se [her](#) 19